

«Про освіту та складання іспитів для медсестринських професій» (2018 р.) зазнає певних структурних перетворень. Водночас має місце запровадження нової назви професій сестринського персоналу – фахівчиня/фахівець із медсестринства (Pflegefachfrau/Pflegefachmann).

Проблема фахової підготовки сестринського персоналу та інших фахівців сфери охорони здоров'я висвітлена в працях німецьких науковців І. Дарманн-Фінк (I. Darmann-Finck), У. Ельке (U. Oelke), Р. Мамеров (R. Mamerow), М. Рідель (M. Riedel), Г. Рьорлінг (G. Röhrling), К. Шьонпфунг (K. Schönplung), А. Фродл (A. Frodl), М. Цьоллер (M. Zöllner) та ін. Проблема фахової підготовки фахівців і професіоналів сфери охорони здоров'я в Україні досліджена українськими науковцями С. Гордійчук, М. Демянчук, Л. Кайдаловою, С. Максименком, М. Мругою, І. Радзієвською, М. Філоненко, С. Цюрою, З. Шарлович та ін. Фахова підготовка майбутніх фахівців медичної галузі в різних країнах світу вивчалася українськими дослідниками з порівняльної професійної педагогіки, загальної педагогіки та історії педагогіки (С. Гук, Г. Кліщ, Н. Кучумова, Ю. Лавриш, Л. Логуш та ін.). Водночас фахова підготовка сестринського персоналу в Німеччині залишилася поза увагою українських науковців. Компаративне дослідження фахової підготовки сестринського персоналу в Німеччині сприятиме визначенню шляхів вдосконалення сучасної медсестринської освіти в Україні, обґрунтуванню напрямів її розвитку в період інтеграції країни у світовий освітній простір. Це зумовило вибір теми дослідження: **«Фахова підготовка сестринського персоналу в системі професійної медичної освіти Німеччини»**.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дослідження виконано відповідно до тематичного плану наукових досліджень Хмельницького національного університету «Трансформація життєвого світу людини в умовах особистісного і професійного розвитку» (ДР № 0116U005844). Тема дисертації затверджена рішенням Вченої ради Хмельницького національного університету (протокол № 5 від 28.10.2016 р.) та узгоджена рішенням бюро Міжвідомчої ради з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (протокол № 7 від 29.11.2016 р.).

Вірогідність результатів дослідження забезпечена теоретичною обґрунтованістю вихідних положень; системним аналізом літературних джерел, законодавчих і нормативно-правових документів Німеччини та України; відповідністю комплексу методів наукового пошуку об'єкту, предмету, меті й завданням дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

- *уперше* у вітчизняній педагогічній науці виявлено особливості й обґрунтовано дидактичні засади фахової підготовки сестринського персоналу в Німеччині (нормативно-правова база фахової підготовки сестринського персоналу; диверсифікація закладів медсестринської освіти (заклади неакадемічної освіти – школи (геріатричного/педіатричного) медсестринства, професійні школи медсестринства, професійні спеціалізовані школи медсестринства, заклади академічної освіти – вищі спеціалізовані школи, університети); дуальна форма здобуття освіти; формування змісту фахової підготовки на засадах медсестринської дидактики й медсестринської педагогіки; широкий вибір спеціалізацій фахової підготовки сестринського персоналу; модуляризована структура курикулумів; використання сучасних освітніх електронних платформ Flexicare 50+, IMED-KOMM.EU, MeCoPflege для формування медіакомпетентності, фахового мовлення та інших професійних компетентностей сестринського персоналу; практичне наставництво; організація науково-дослідної роботи та самостійної роботи здобувачів медсестринської освіти; використання проблемно-орієнтованих методів навчання); з'ясовано специфіку професійної діяльності сестринського персоналу в Німеччині; виконано порівняльно-педагогічний аналіз змісту фахової підготовки сестринського персоналу в Німеччині та Україні; окреслено можливості імплементації прогресивних ідей німецького досвіду для вдосконалення фахової підготовки сестринського персоналу в Україні;

- *удосконалено* змістове й навчально-методичне забезпечення фахової підготовки сестринського персоналу в Україні; *уточнено* зміст понять «фахова підготовка сестринського персоналу», «професійна підготовка сестринського персоналу» і «спеціалізована підготовка сестринського персоналу»;

- *набули подальшого розвитку положення* про сучасні тенденції розвитку цифрових технологій у фаховій підготовці сестринського персоналу; використання компетентнісного підходу в професійній медсестринській освіті.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в створенні та впровадженні навчально-методичного посібника «Медсестринська освіта: досвід Німеччини» в навчально-виховний процес закладів вищої (фахової передвищої) освіти України, що сприяло поглибленню знань викладачів і студентів із питань особливостей фахової підготовки сестринського персоналу в Німеччині для формування оцінки та суджень щодо розвитку медсестринської освіти у світовому освітньому просторі та обґрунтуванні можливостей впровадження прогресивних ідей німецького досвіду для вдосконалення фахової підготовки сестринського персоналу в Україні. Матеріали дослідження можуть використовуватися в удосконаленні

законодавчої бази в сфері медсестринської освіти; розробленні освітньо-професійних програм, дидактичних комплексів навчальних дисциплін для фахової підготовки сестринського персоналу; навчальних посібників, спецкурсів і спецсеминарів, а також для удосконалення системи оцінювання, планування самостійної роботи студентів. Результати наукового пошуку можуть використовуватися магістрантами, аспірантами, докторантами під час підготовки й реалізації досліджень, а також для вдосконалення професійної компетентності та професійного розвитку сестринського персоналу.

Результати дослідження впроваджено в навчально-виховний процес освітніх закладів України Хмельницького базового медичного коледжу (довідка № 44 від 12.02.2020 р.); Кам'янець-Подільського медичного коледжу (довідка № 52 від 17.02.2020 р.); Чемеровецького медичного коледжу (довідка № 45 від 24.02.2020 р.); Хмельницького національного університету (довідка № 8 від 02.03.2020 р.); Медичного коледжу Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (довідка № 19 від 03.03.2020 р.); Житомирського медичного інституту (довідка № 173 від 16.03.2020 р.).

Публікації. Основні наукові результати дослідження висвітлено в 28 публікаціях, з них: 23 одноосібних, 5 – у співавторстві. До цих публікацій належать: 1 навчально-методичний посібник; 7 статей у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 1 публікація в іноземних наукових періодичних виданнях (SCOPUS); 18 опублікованих праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; 1 опублікована праця, яка додатково відображає наукові результати дисертації.

Особистий внесок здобувача. Усі наукові результати, викладені в дисертаційній роботі, одержані здобувачем Олесською Г. Г. самостійно. У статтях (Олеськова & Бідюк, 2018b; 2018e; 2018f; 2018h; Oleskova, Bidyuk, & Tretko, 2020), опублікованих у співавторстві з Бідюк Н. М. і Третьком В. В., особистий внесок здобувача полягає в опрацюванні та перекладі українською мовою автентичних наукових джерел дослідження, підготовці публікацій до друку, їхній переклад англійською мовою. Дисертанткою виокремлено прогресивні ідеї досвіду фахової підготовки сестринського персоналу Німеччини для вдосконалення змісту фахової підготовки сестринського персоналу України. Ідеї співавторів у роботі не використано.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (387 найменувань, з них – 285 іноземними мовами), додатків (24 додатки на 152 сторінках). Ілюстрований матеріал подано у 8 таблицях, на 8 рисунках. Загальний обсяг дисертації становить 408 сторінок, з них 189 сторінок основного тексту.

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Олеськової Галини Григорівни «Фахова підготовка сестринського персоналу в системі професійної медичної освіти Німеччини» є самостійним, завершеним, міждисциплінарним дослідженням актуальної проблеми теорії і методики професійної освіти, порівняльної професійної педагогіки, виконаним у вигляді кваліфікаційної наукової праці, що містить нові науково обґрунтовані теоретичні результати, які мають важливе практичне значення. Робота відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

2. Результати дослідження обговорено та схвалено на засіданні міжкафедрального фахового семінару Хмельницького національного університету (результати голосування: «за» – 15; «проти» – немає, «утримались» – немає) від 21 вересня 2020 року.

Головуюча на засіданні міжкафедрального фахового семінару:

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри технологічної та професійної освіти
і декоративного мистецтва

Хмельницького національного університету **I. В. Андрощук**

Рецензенти:

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри технологічної та професійної освіти
і декоративного мистецтва

Хмельницького національного університету **Г. В. Красильникова**

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри германської
філології та перекладознавства

Хмельницького національного університету **К. М. Скиба**

